

ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

студентка Тимохіна Я.О.

Податкове регулювання являє собою свідомий, активний та цілеспрямований вплив держави на учасників економічних відносин за допомогою засобів та інструментів податкової політики з метою досягнення бажаних соціально-економічних результатів. Саме через податкову політику держава не тільки формує джерела фінансування суспільно необхідних витрат, реалізуючи фіскальну функцію податків, але й забезпечує створення потрібних передумов до структурної перебудови національної економіки та її зростання. Податкове регулювання є цілеспрямованим процесом, сфокусованим на отримання певних результатів, тобто вирішення конкретних завдань та досягнення конкретних цілей соціально-економічного розвитку.

Податкове регулювання як процес базується на свідомому, активному й цілеспрямованому використанні існуючої незалежно від волі суб'єктів управління регулювальної функції податків задля отримання певних соціально-економічних результатів. Тобто регулювальної функція податків виступає основою податкового регулювання.

Для нормального функціонування держави повинна здійснюватися фактивна податкова політика, яка передбачає встановлення і стягнення податків. На сьогодні економіка України має багато вад, зумовлених тим, що акцент у податковій політиці зроблено на фіскальній функції, а її регулююча та стимулююча роль фактично зведена нанівець.

Наявна проблема недосконалості нормативно-правової бази, яка регламентує обчислення і сплату податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

Принциповим недоліком податкового законодавства є наявність економічно необґрунтованих розбіжностей щодо визнання та оцінки доходів і витрат для визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток і податком на додану вартість і нормативно-правовою базою бухгалтерського обліку в частині розрахунку фінансового результату. Це унеможливило складення декларації про прибуток підприємств за даними бухгалтерського обліку і негативно позначається на діяльності підприємницьких структур, знижує привабливість національної економіки для іноземних інвесторів. Водночас регулююча функція податкової системи не зорієнтована на стале економічне зростання.

Виправити цю ситуацію можна шляхом прийняття Податкового кодексу. Проектом передбачається зближення податкового та бухгалтерського обліку, що спростить вітчизняне законодавство. З

прийняттям Податкового кодексу доходи і витрати підприємств визначатимуться та класифікуватимуться за принципом нарахування та відповідності доходів і витрат, який прийнятий у бухгалтерському обліку. При розрахунку об'єкта оподаткування доходи від реалізації товарів звітного періоду зменшуватимуться на витрати, пов'язані із реалізацією товарів чи послуг, які є аналогічними до собівартості реалізованої продукції. До того ж, податок не буде сплачуватися з іще незароблених грошей, як сьогодні, коли аванси і передоплати у всіх платників, відразу оподатковуються при отриманні коштів. Таким чином, буде забезпечено прозорість формування податкового зобов'язання на даних бухгалтерського обліку.

Іншою проблемою податкового регулювання є недосконалість податкової служби, зумовлена об'єктивними та суб'єктивними причинами. Об'єктивною причиною недоліків у роботі податківців є недосконалість податкового законодавства. Суб'єктивною причиною є корумпованість чиновників податкової служби.

Рішенням проблеми недосконалості податкової служби може стати впровадження заходів, передбачених Стратегічним планом модернізації податкової служби. Цей план розрахований на період до 2013 року і спрямований на зменшення впливу суб'єктивних факторів на взаємодію з платниками податків. На виконання цього плану вже внесені зміни до структури податкових органів. Усуненню можливості зловживань з боку податківців сприятиме використання платниками податків механізму подання звітності у електронному вигляді.

Існує необхідність легалізації доходів, з яких несплачені податки, шляхом прийняття відповідного закону. Передбачається, що легалізація здійснюватиметься шляхом добровільного декларування юридичними й фізичними особами (або їх представниками) грошей, цінних паперів, часток у статутних фондах підприємств, рухомого і нерухомого майна, які знаходяться як на території України, так і за її межами і з яких не сплачені податки. Пропонується встановити сплату державного збору в розмірі трьох відсотків вартості об'єктів легалізації за видачу державного свідоцтва про легалізацію доходів і період легалізації – шість місяців від дня вступу в силу цього закону. Законопроект передбачає державні гарантії про непритягнення осіб, які легалізують доходи, до кримінальної й адміністративної відповідальності за порушення податкового законодавства щодо об'єктів легалізації.

Прийняття Податкового кодексу, легалізація доходів, модернізація податкової служби сприятимуть підвищенню рівня добровільної сплати податків і створенню сприятливого для бізнесу і громадян податкового середовища.

Науковий керівник: доц. Садовий В. О.